

www.interreg-danube.eu/attractive-danube

www.facebook.com/InterregCENIA

twitter.com/ATTRACTDanube

cz.linkedin.com/in/attractive-danube-546509140

www.youtube.com/channel/UC1U9UaUqtd6imK965VqtmTg

A projekt a Duna Transznacionális Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával, az Európai Unió és Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

Projektzáró kiadvány:

ATTRACTIVE DANUBE

Kapacitások javítása a Duna régió területi vonzerejének erősítése érdekében

A projekt a Duna Transznacionális Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával, az Európai Unió és Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg.

Projektzáró kiadvány: ATTRACTIVE DANUBE
2019. június

Szerzők:

Jitka Faugnerova, Shane Hume (CENIA, Cseh Környezetvédelmi Ügynökség)

Fordítás: Lechner Nonprofit Kft.

Grafikai tervezés:

Lenka Rejentova, Katerina Horakova (CENIA, Cseh Környezetvédelmi Ügynökség)

Képek:

ATTRACTIVE DANUBE project, Pixabay

Nyomda:

Premier Nyomda Kft.

Példányszám:

200 db

ISBN 978-615-80980-2-1

Első kiadás

Kereskedelmi forgalomba nem hozható

Minden jog fenntartva

A projekt az Európai Unió társfinanszírozásával valósul meg

A projekt teljes költsége: 1 860 000 EUR

ERDF hozzájárulás: 1 294 550 EUR

IPA hozzájárulás: 286 450 EUR

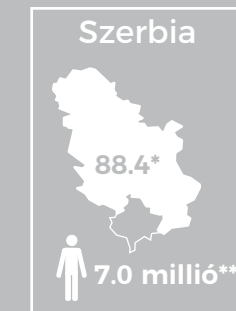
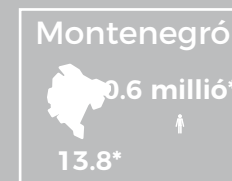
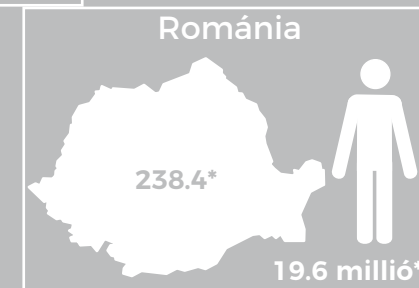
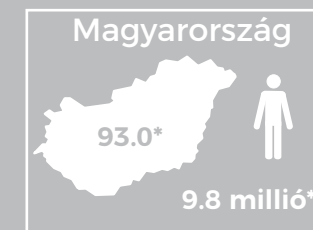
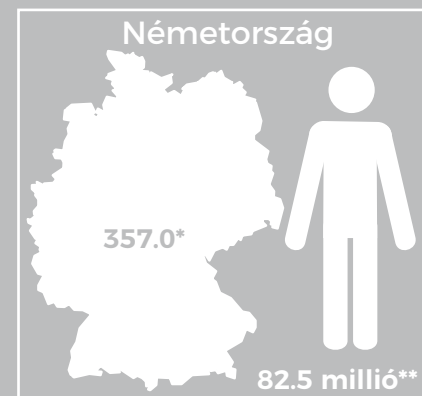
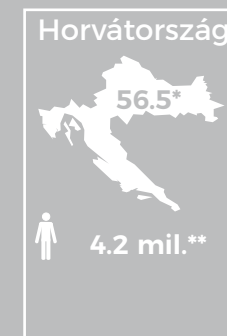

BEVEZETŐ

A Duna Európa második legnagyobb folyója. A 20 országot lefedő vízgyűjtő területe 801.500 km², ami az európai kontinens teljes területének mintegy 8%-a. A folyó ősidők óta fontos szerepet tölt be a közlekedésben és meghatározza az őt körülvevő térségek életét. Ennek köszönhetően a Duna-menti országokban sok közös vonás van, ami megkönnyíti a jó példák és tapasztalatok megosztását az élet számos területén, különös tekintettel a területfejlesztési politika irányítására.

A térségnek azonban számos olyan kihívással kell szembenéznie, amelyek közvetlenül befolyásolják az életminőséget és a térség vonzerejét a lakosság, a turisták és a befektetők szemszögéből nézve:

ilyenek a környezetvédelmi kérdések, az elégtelen közlekedési kapcsolatok és energia-összeköttetések, a biztonsággal kapcsolatos kihívások, valamint az Európa-szerte közismert eltérő keletnyugati társadalmi-gazdasági fejlődés. A régió egységes fejlődéséhez szükség van közös megközelítésre, amit az ATTRACTIVE DANUBE projekt térképes, webes alkalmazásokkal, valamint a kormányzati szféra és szakpolitikai tervezés érintettjeinek szóló, több területi szinten megrendezett kapacitásfejlesztési programokkal támogat.

* terület (1 000 km²) ** népesség (2017, Eurostat)

A maga módján minden térség vonzó.

Az Ön térségében mi a legvonzóbb?

Szeretne többet megtudni?

VONZÓKÉPESSÉG

Egy térség akkor mondható vonzónak, ha az alábbi értékek egyensúlyban vannak:

A LAKOSOK ÉS LÁTOGATÓK KIEMELKEDŐ ÉLETSZÍNVONALA

A színvonalas élet különböző összetevők keveréke. A lakosoknak jó kormányzásra, gondoskodó és megbízható politikusokra van szükségük, valamint arra, hogy érezzék, meghallgatják őket és hatékonyan befolyásolhatják a döntéshozatalt. Ezért fontos bevonni őket a térségük tervezési folyamatába. A nyilvánosság részvétele kulcsfontosságú eszköz a bizalom megteremtése érdekében, ami a kormányzati szervek és a helyi lakosság között jobb és megértőbb kapcsolatokat eredményez. A látogatók igényei azonban csak rövid távúak. Számukra fontos a biztonság, a létesítményekhez és szolgáltatásokhoz való jó hozzáférés, az éttermek és szállodák választéka; lényegesek továbbá a jól karbantartott természeti és kulturális örökségi helyszínek, amelyek miatt visszatérhetnek a látogatók a jövőben is.

ÚJ IPARÁGAKAT, TEHETSÉGEKET VONZÓ GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉG

Egy vonzó térségnek alkalmasnak kell lennie a beruházások támogatására és fejlesztésére, az együttműködési lehetőségek kiaknázására és az új, érdekes szolgáltatások és innovatív megoldások fejlesztésére, valamint arra, hogy a régió kész legyen új és izgalmas piacokra lépni. A lakosoknak meg kell adni a lehetőséget arra, hogy teljes vagy részmunkaidős munkalehetőségeket találjanak maguknak az élethelyzetüktől függetlenül. Egy modern térségnek arra kell ösztönöznie a nagy befektetőket és a potenciális új vállalkozásokat, hogy ott indítsák el vállalkozásukat és projektjeiket. A térségnek saját jövőképet és programokat kell kidolgoznia az innováció fejlesztésére és előmozdítására, valamint az új tehetségek támogatására.

KÖRNYEZETTUDATOSSÁG ÉS FENNTARTHATÓSÁG

Egy vonzó térség biztosítja a térségi tervezés, valamint a környezetvédelmi intézkedések és projektek előrehaladásának nyomon követését, az éghajlatváltozással kapcsolatos kihívások sikeres kezelése, a fenntartható fejlődés és az erőforrások hatékony felhasználása érdekében. Egy vonzó térség felelősségteljesen áll hozzá saját fejlődéséhez, ami megmutatkozik a város-tervezés, az építés és anyaghasználat, az lakhatási és az üzleti megoldások során alkalmazott környezetbarát és fenntartható megoldások alkalmazása, a közlekedés, a levegőminőség, a hatékony vízkészletgazdálkodás és a kritikusan érzékeny élőhelyek természetvédelme szempontjából. Új stratégiák és tervek születnek, amelyek kidolgozása az összes érintett fél részvételével zajlik.

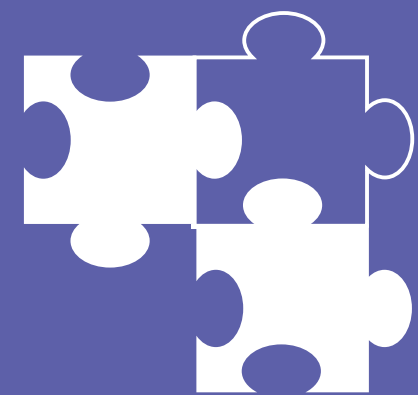

Egy vonzó régió képes egyesülyt fenntartani a vonzókéesség három fő célterülete között:

A vonzókéesség a mobilitás fogalmán alapul, és magában foglalja a „hely” azon képességét, hogy előnyös tulajdonságaiból kifolyólag odavonzza és megtartja más helyekről az embereket. A vonzókéesség az összetett jellemzők kölcsönhatása, amely bizonyos értékek jelenlétére, illetve hiányára épül, és különféle mobilitású közönséget céloz meg, például a állandó lakosokat, mint dolgozó népességet vagy rövid és középtávú – munka, üzleti vagy turisztikai céllal érkező – látogatókat.

KÖZÖSSÉGI RÉSZVÉTEL

indikátorok

környezeti

antropikus

társadalmi-kulturális

gazdasági / humán

intézményi

Mire jók az indikátorok? Képzéljük el, hogy valóra váltak azok az álmok, jövőképek, amelyek térségünket egy vonzó, fejlett régióként tüntetik fel. De hogyan mérhetjük, hogy ezen tervek és víziók a kívánt hatást gyakorolják a lakosokra, a látogatókra, az üzleti életre vagy a helyi környezetre? Az indikátorok jelenthetik a megoldást. A helyesen kiválasztott mutatók kiemelhetik az előnyöket és hátrányokat, szükség esetén segíthetnek nekünk másképp dönteni. De milyen mutatókra is van szükségünk?

Sok kérdés merült fel és lett megválaszolva a 33 nemzeti műhelyen.

A műhelymunkák célja olyan nemzeti indikátorok kiválasztása volt, amelyek lehetővé teszik adott régió területi vonzóképességének mérését és az eredmények on-line felületen történő térképes vagy diagramos megjelenítését a partnerek saját monitoring platformján. A különböző szakterületekről bevont érintettek szerepe kiemelkedő volt, hiszen ők pontos információkat adtak az általuk ismert térség vonzó tényezőiről és segítettek a Duna régió vonzóképességét monitorozó indikátorok és a platform létrehozásában.

bevonás

11 ország

19 helyszín

33 műhely

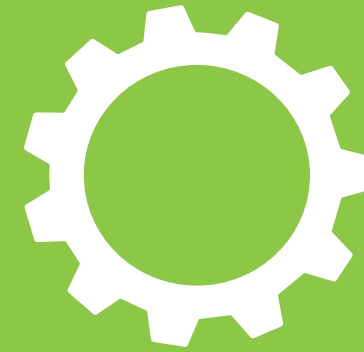

765 résztvevő

472 szervezet

Az ATTRACTIVE DANUBE projekt a szélesebb körű szakértői és civil közreműködésre építve igyekezett kiválasztani az attraktivitás azon mutatószámait, amelyek megfelelnek egy adott régió sajátos igényeinek. A részvételi tervezés tehát a projekt sikerének egyik alapeleme volt. Annál is inkább, mert a közösségi tervezés kulcsfontosságú a jó kormányzásban. Minden partnerországnak 3 nemzeti műhelymunkát kellett megszerveznie 2017 májusa és 2018 májusa között. Projektszinten ez 33 workshopot jelentett közel 800 résztvevővel.

FEJLESZTÉS & PLATFORM

A Szlovén Geodéziai Intézet által kifejlesztett **közös területi vonzóképeségi monitoring platform (CO-TAMP)** és annak nemzeti változatai (**TAMP-ek**) minden partnerország számára elérhető, innovatív webes alkalmazások.

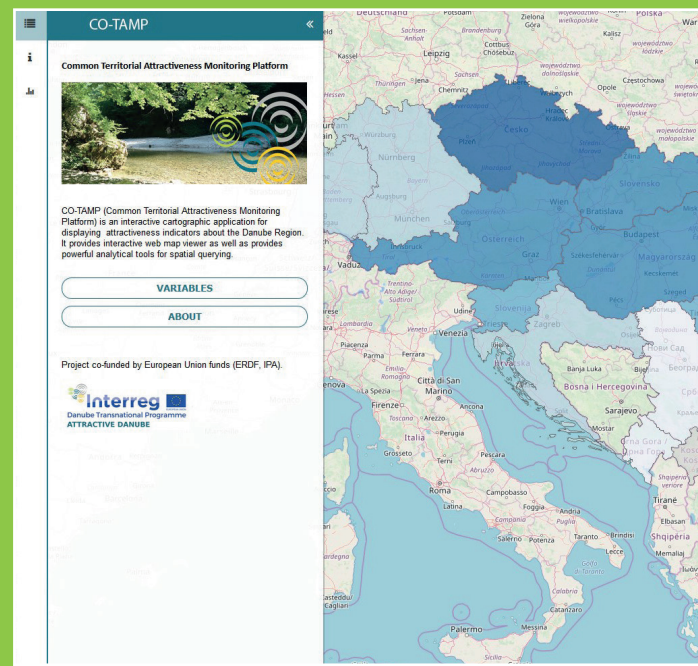
A platformok 2008 és 2018 között nyilvános adatok leérdezését és megjelenítését teszik lehetővé.

Az adatplatformok célja hozzájárulni a többszintű és ágazatok közötti kormányzás, valamint a térségi fejlesztés sikeréhez. Az alkalmazásokkal lehetőség nyílik értékelni a vonzóképeség mértékét országos, regionális, esetenként ennél alacsonyabb területi szinteken is a három célközönség szempontjából: lakók, turisták és befektetők. A platformok segíthetnek a különböző társadalmi-gazdasági folyamatok területi mintázatának, valamint az egyes szakpolitikai döntések mindennapi életre történő hatásának elemzésében.

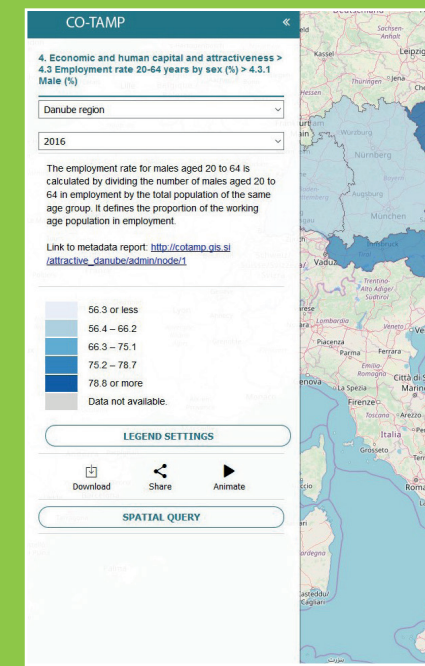
Mind a közös, mind a nemzeti platform nyílt, átlátható alkalmazás a tervezés és döntéshozatal bármely fázisának támogatásához. Hozzájárulnak a többszintű kormányzás felé történő elmozduláshoz minden, az ATTRACTIVE DANUBE projektben résztvevő országban a következők által:

- Integráció** (információs rendszerek, intézmények, érintettek, erőforrások tekintetében);
- Együttműködés** (vertikális, horizontális és transznacionális szinten);
- Folytonosság** (politikai helyzettől függetlenül);
- Átláthatóság** (nyílt, nyilvános, érthető);
- Elszámolhatóság** (a szakpolitikai folyamatok láthatósága).

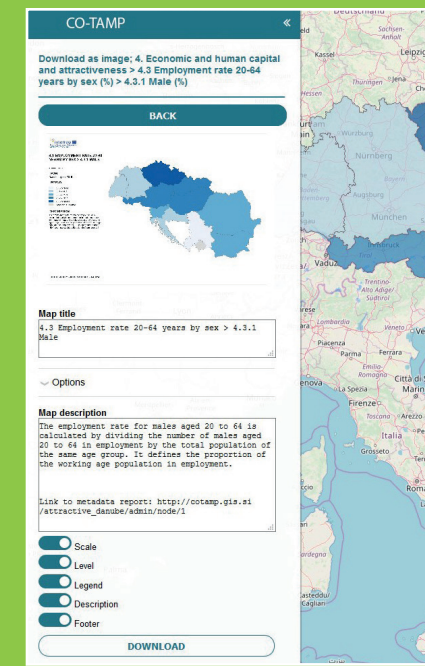
A platform használata során a mutatókkal végezhető műveletek:

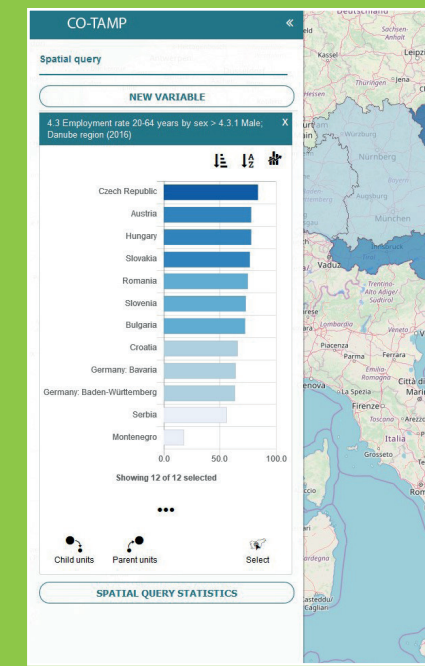
http://cotamp.gis.si/attractive_danube/

Megjelenítés

Exportálás

Elemzés

A közös területi vonzóképeségi monitoring platform (CO-TAMP) és nemzeti változatai (TAMP-ek) jellemzői:

Szabadon elérhető, interaktív térképes alkalmazások az adatok mobilon, tableten, interneten történő megjelenítéséhez.

Felhasználóbarát alkalmazások különböző évekre és területi szintekre rendelkezésre álló statisztikai adatok kiértékeléséhez (országos, regionális, lokális).

Saját összehasonlító statisztikák létrehozásának lehetősége néhány kattintással.

Térképek, adatforrások, grafikonok nyomtatható, letölthető formában.

KAPACITÁSFEJLESZTÉS

A kapacitásfejlesztés az ATTRACTIVE DANUBE projekt egyik alapvető eleme a területi vonzerő értékelésében. A helyi, regionális, nemzeti és transznacionális szintű kapacitásbővítés támogathatja a Duna régió országainak pozicionálását Európában. Az ATTRACTIVE DANUBE projekt során létrejött adatplatformok nagyban támogatják a tényalapú területi tervezést, de fontos volt, hogy a célközönség is megismerhesse az alkalmazások használatát a gyakorlatban.

Ezért a platformok népszerűsítése egy több időpontból és helyszínből álló roadshow keretében zajlott. 2018 és 2019 között a partnerországoknak egy három alkalmas kapacitásépítő szemináriumot kellett megtartaniuk, ahol a meghívottak részleteiben is megismerhették az alkalmazásokat. Az oktatássorozat célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a rendelkezésre álló on-line eszközökre és elkötelezetté tegye a helyi érdekelteket azok további, lehetséges fejlesztése iránt.

Azok számára, akik nem tudtak részt venni a szemináriumokon, egy, a platformok használatát bemutató **kézikönyv** készült angol és nemzeti nyelveken (**Területi vonzóképeségi monitoring platform - Kézikönyv szakpolitikai tervezők számára**). Az alkalmazások bemutatásán kívül a kézikönyv részletesen foglalkozik a területi vonzerő és a tényalapú tervezés fogalmával is.

A projekt másik kiadványa az **Atlasz (A Duna régió területi vonzóképeségi atlasza)**, amely a mutatók megjelenítését teszi lehetővé. Térképeken kívül az összes indikátor értékét tartalmazza összefoglalva minden elérhető évre.

Mindkét kiadvány ingyenesen letölthető az alábbi elérhetőségen: <http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/attractive-danube/outputs>.

A platformokban rejlő lehetőségeket 33 kapacitásfejlesztő szemináriumon vitattuk meg.

KORMÁNYZÁS

Természetesen a jó kormányzásnak sok más jellemzője is van. Gondoljunk csak arra a térségre, ahol élünk, és próbáljunk meg visszaemlékezni az utóbbi évek fejlesztéseire. Van azoknak pozitív hatása mindennapi életünkre, vagy csak a híret hallottuk?

A CO-TAMP és TAMP platformok a tényalapú, hatékonyabb döntéshozatali folyamatokat, valamint a részvételen alapuló tervezést egyaránt támogatják.

A jó kormányzás révén a szakpolitikák olyan fejlődési pályákat határozhatnak meg, amelyek maximálisan építenek adott térség potenciáljára, ezáltal növelve a térség vonzerejét a lakosok, látogatók és a vállalkozások számára.

Az innovatív ATTRACTIVE DANUBE platformok idősoros adatai megbízható forrásokból származnak (EUROSTAT, OECD, nemzeti statisztikai hivatalok stb.).

Az adatok a szakpolitikai tervezők, döntéshozók, valamint a szélesebb közönség számára is ingyen, on-line hozzáférhetők, valamint felhasználhatók egy adott terület fejlődését befolyásoló múltbéli és aktuális tendenciáinak leírására, új fejlesztési forgatókönyvek létrehozására, a beavatkozások értékelésére és nyomonkövetésére is. Az alkalmazások tehát lehetőséget biztosítanak a felhasználóknak a tényalapú tervezésre.

Bár a platformok innovatív, új és rugalmas lehetőségeket kínálnak, nem helyettesíthetik a Duna régióban jelenleg alkalmazott meglévő tervezési mechanizmusokat, inkább alternatív megoldásokat kínálnak.

Milyen a jó kormányzás?

- A jó kormányzás átlátható.
- Arra törekszik, hogy valamennyi érintettet bevonjon minden szinten (helyi, regionális, nemzeti szintek).
- Mindig egy reális, tisztességes és kompromisszumkész megoldást tud ajánlani.

EGYETÉRTÉSI NYILATKOZAT

A projekt eredményei az érintettekkel szoros együttműködésben születtek meg. Ugyanakkor a felhasználók, intézmények, döntéshozók igényei a projekt időtartama után (2017-2019) idővel változhatnak. Az alkalmazások fennmaradása attól függ, hogy a projekt életciklusa után is elég erősek maradnak-e azok a partnerségek, együttműködések, amelyek a munka során kötettek. A felhasználóknak szükségük lesz friss mutatókra, az igényeket pedig a platformoknak ki kell szolgálniuk.

Ezért elengedhetetlen a területi vonzerőt monitorozó indikátorok folyamatos frissítése. Az egyetértési nyilatkozatok eszközként szolgálnak az adatplatformok további fenntartására és az ehhez fűződő felelősség megosztására. Ezeket az együttműködési nyilatkozatokat a 11 partnerország érintettjei, valamint transznacionális szintű döntéshozók, tervezők, illetve az akadémiai szféra képviselői írják alá a folyamat támogatására.

PARTNERSÉG

Projekt partnerek

Szlovén Geodéziai Intézet
(Szlovénia) – Vezető partner

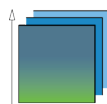

URBASOFIA, Város- és területfejlesztő társaság (Románia)

BULGARIA
ECONOMIC
FORUM

Bolgár Gazdasági Fórum
(Bulgária)

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Kapronca-Körös Megye
Területrendezési Intézete
(Horvátország)

cenia
CENIA, Cseh Környezetvédelmi
Információs Ügynökség
(Cseh Köztársaság)

Lechner Nonprofit Kft.
(Magyarország)

Első Magyar Felelősségteljes
Innováció Egyesület
(Magyarország)

aiforia GmbH
(Németország)

Kassai Műszaki Egyetem
(Szlovák Köztársaság)

Bosna i Hercegovina
Federacije Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo prostornog uređenja

Területrendezési Szövetségi
Minisztérium
(Bosznia és Hercegovina)

Stratégiai Tanulmányok és
Előrejelzések Intézete (Montenegró)

Szerb Építészeti, Város- és Területfejlesztési Intézet (Szerb Köztársaság)

Társult stratégiai partnerek

REPUBLIC OF SLOVENIA
STATISTICAL OFFICE

Szlovén Statisztikai Hivatal
(Szlovénia)

Đurđevac város
(Horvátország)

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF INFRASTRUCTURE

Közlekedési Minisztérium
(Szlovénia)

ERVET
Emilia-Romagna Valorizzazione Economica Territorio
Ervet - Emilia-Romagna
Gazdasági Értékbecslő
(Olaszország)

EU Duna Stratégia 10. Prioritás terület:
Intézményi Kapacitás és
Együttműködés
(Ausztria)

Kassai Önkormányzat
(Szlovák Köztársaság)

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING

Környezetvédelmi és Területrendezési Minisztérium
(Szlovénia)

Projekt találkozó, Kassa, Szlovákia, 2019. március

*Köszönet a projekt-
konzorciumnak!*

Projektindító konferencia, Prága, Cseh Köztársaság, 2017. február

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK